

PÖYTÄKIRJA

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokous 22.1.2025

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuntalain 58.2 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Esitys: Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 Työjärjestyksen hyväksyminen

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta 22.1.2025

Esitys: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi sillä muutoksella, että poliisi pitää tilannekatsauksen heti kokouksen alussa.

Itä-Uudenmaan poliisin tilannekatsaus, vanhempi konstaapeli Tanja Martikainen

Martikainen esitteli Vantaan ja Keravan alueen viime vuosien rikostilastoja etenkin nuorten osalta todeten, että ne ovat korkeammalla kuin muilla alueilla. Vuosi 2023 korostuu tilastoissa, mahdollisesti koronan takia. Vantaalla on jokaista nuorten ikäluokkaa noin 2500 nuorta, ja vain joitain kymmeniä alle 15 v. joutuu poliisin rekistereihin, vanhemmista vähän enemmän. Kasvavien rikoslukujen takana voi olla se, että joillain yksilöillä on hyvin paljon rikoksia. Vantaalla korostuvissa rikostyypeissä on mukana teräaseita ja ampuma-aseita aiempaa enemmän. Päihteiden käyttö on muuttanut muotoaan ja alkoholista on siirrytty huumeisiin, mutta kaiken kaikkiaan päihteiden käyttö julkisilla paikoilla on vähentynyt aiemmista vuosikymmenistä.

Työtä rikollisuuden ehkäisemiseksi tehdään paljon. Vantaalla on ollut ennalta estävää toimintaa noin kuusi vuotta. Siihen kuuluu muun muassa koulupoliisitoiminta, jossa partiot käyvät moikkaamassa nuoria kouluissa välitunnilla. Kouluille on tulossa tänä vuonna virtuaalisia valistusluentoja, mutta isompaan jalkautumiseen ei ole valitettavasti resurssia. Martikainen totesi, ennalta ehkäisyssä keskeistä on mielekäs harrastus ja yhdessä tekeminen, vanhemmuuden vahvistaminen ja myös suomen kielen vahvistaminen. Ongelmia kohdatessa tärkeintä on puuttua nopeasti jollain tavalla. Poliisin sosiaalityöntekijä lähtee mukaan puhuttamaan, kun rikosepäily kohdistuu alaikäiseen.

Keskustelussa peräänkuulutettiin muun muassa poliisin tiiviimpää mukana oloa, jotta poliisin kohtaaminen olisi normaalia eikä poliisia tarvitsisi pelätä. Koulupoliisitoimintaan voi pyytää mukaan lähettämällä kutsuja osoitteeseen [tanja.martikainen\(at\)poliisi.fi](mailto:tanja.martikainen(at)poliisi.fi). Etnistä profilointia kohdatessa on tärkeää tehdä rikosilmoitus, että tapaukset tulevat esille. Tapaukset tutkitaan Keskusrikospoliisin poliisirikostutkintakeskuksessa.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen 18.12.2024 pöytäkirja on ollut neuvottelukunnalla tarkastettavana.

Esitys: Hyväksytään pöytäkirja.

Päätös: Hyväksyttiin pöytäkirja.

4 Vantaan katutanssiyhdistys ry ja Vamol ry monimuotoisen liikunnan edistäjinä

Liikunta on yksi parhaista keinoista edistää hyvinvointia, kotoutumista ja osallisuutta. Kulttuuriseppä-tunnustuksen 2024 sai Vantaan katutanssiyhdistys VKTY. Yhdistys liikuttaa satoja eri-ikäisiä tanssijoita viikossa ja on työskennellyt määrätietoisesti sen eteen, että tanssiharrastus olisi yhä useamman saavutettavissa. Vamol ry on liikuttanut erityisesti maahanmuuttajataustaisia lapsia nuoria yli 10 vuoden ajan, alkuun Koivukylän alueella mutta myöhemmin myös Hakunilassa, Länsimäessä ja Korso-Mikkolassa.

VKTY:n opettaja ja kulttuurituottaja Lilli Huttula ja Vamol ry:n puheenjohtaja Abdishakur Moalin kertovat lyhyesti yhdistyksensä toiminnasta ja siitä, mitä vielä pitäisi tehdä, että yhä useampi voisi harrastaa itselleen sopivaa liikuntaa.

Esitys: keskustellaan ja merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Vantaan katutanssiyhdistys: Huttula kertoi, että katutanssilajit ponnistavat katukulttuurista ja hyvin jengiytyneestä kontekstista. Ne ovat yksi osoitus siitä, että katukulttuurista voi poikia myös jotain hyvää. Yhdistyksessä on ikäryhmiä lapsista yli 30-vuotiaisiin ja harrastajista SM-tasolle. Yhdistykselle on tärkeää tanssin ohjaamisen ohella rakentaa myös yhteisöä, ja siinä on onnistuttu hyvin. Saavutettavuutta ja yhteisöllisyyttä on mietitty paljon ja ne huomioidaan tuntien toteuttamisessa niin, että kaikilla olisi tervetullut olo. Henkilökuntaa koulutetaan aktiivisesti huomioimaan mm. nepsy-asioista ja erilaisia vähemmistöjä. Myös positiivista syrjintää harjoitetaan, esimerkiksi sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöille pidetään tarvittaessa omia ryhmiä. Työote on antirasistinen, ja palautteeseen pyritään vastaamaan kehittämällä toimintaa. Käytössä voi olla Google Kääntäjä, ja myös viittomakielen tulkki on ollut joskus mukana tunnilla. Viestinnässä pyritään kaksikielisyyteen (suomi ja englanti).

Saavutettavuuden parantamiseksi hinta pyritään pitämään alhaalla kaikin mahdollisin keinoin, tarjolla on myös vapaaoppilaspaiikkoja. Kynnystä madaltaa lisää se, että yhdistyksen tiloihin voi tulla tanssimaan omilla ehdoillaan ilman ohjattua ryhmää niin, että opettaja on kuitenkin paikalla. VKTY järjestää myös tapahtumia. Huttulan suositukset saavutettavuuden kehittämiseksi edelleen:

1. Lukujärjestys – tarjotaan myös viikonloppuisin tunteja, koska kaikki eivät pääse arkisin
2. Kouluilla voisi olla välituntijameja, joihin kaikki saavat osallistua. Sellaisia on pitänyt esimerkiksi Sade ry (Street Art Dance Essentials ry).

Keskustelussa mietittiin nuorten tavoittamista, sillä koronasta palautuminen jatkuu. VKTY:n aktiivisista harrastajista (noin 350) on nuoria kolmasosa. Vaikka maahanmuuttajataustaisia lapsia ja nuoria on mukana yhä enemmän, heidän tavoittamiseensa pitää panostaa vielä enemmän. Yhdistys saikin vinkin käyttää TikTokia nuorten paremmaksi tavoittamiseksi.

Vamol ry: Abdishakur Moalinin mukaan Vamol perustettiin Vantaan liikuntaviraston aloitteesta vuonna 2013. Sitä ennen se toimi Itä-Vantaan somalikulttuuriyhdistys ry:n (nykyisin Itä-Vantaan yhteisö ry) liikuntajaostona. Tarkoituksena oli liikunnan ja harrastusten avulla tuoda tekemistä Koivukylän alueen nuorille ja estää syrjäytymistä. Hän totesi, että yhdistyksen liikunnan ja nuorisotoiminnan avulla on pelastettu monta nuorta opiskelemaan korkeakouluihin asti. Toiminta tavoittaa enemmän poikia kuin tyttöjä, ja sitä on nykyään myös Korson ja Hakunilan alueilla. Moalin oli huolissaan Koivukylässä kasvavasta 14–15-vuotiaiden porukasta, jolla ei ole liikuntaharrastusta ja on vaarassa joutua huonoille teille. Hän totesi, että urheiluseurojen harrastusmaksut ovat kohonneet ja moni ei pysty maksamaan, vaan jää pois. Vamol on perustanut omia futsalryhmiä, mutta ohjaajia tarvitaan enemmän.

Keskustelussa pohdittiin muun muassa tyttöjen ja naisten liikkumista, liikunnan saavutettavuutta ja vanhempien roolia liikuntaharrastuksen tukemisessa. Huomautettiin, että tytöt tarvitsevat turvallisen paikan harrastaa. Yksi ongelma on vapaaehtoistyön kulttuurin puuttuminen - etenkin lapsen tavoitteellinen harrastaminen vaatii paljon tukea vanhemmalta. Todettiin myös, että pitäisi tarttua jo 7–10-vuotiaisiin, niin huomattaisiin myös muu tuen tarve. Paljon enemmän voisi tehdä, jos olisi resurssia ja tiloja.

Päätös: keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

5 Vantaan liikkumishjelma, harrastuspolut ja verkostotyö

Vantaan liikkumishjelma on kirjattu kaupungin 2022–2025 strategiaan. Se valmistui keväällä 2024 ja päivitetään ja arvioidaan vuosina 2028–2029. Ohjelman tavoitteena on pureutua monin keinoin liikkumattomuushaasteeseen ja edistää fyysistä aktiivisuutta laajassa yhteistyössä. Liikuntapalvelut koordinoi toimeenpanoa. Ohjelmaa käsiteltiin sen varhaisessa valmisteluvaiheessa neuvottelukunnassa elokuussa 2022,

jolloin neuvottelukunta nosti esille muun muassa tiedottamisen ja naisten ja tyttöjen uimavuorot. Ohjelman yksi erityinen painopiste on naisten ja tyttöjen liikunnan edistäminen.

Projektipäällikkö Sanna Heikkilä esittelee ohjelman, jonka jälkeen keskustellaan toimeenpanosta ja esiin nousseista tarpeista.

Esitys: Kuullaan esitys, keskustellaan ja merkitään tiedoksi.

Käsittely: Sanna Heikkilä esitteli kokoamansa ”harrastepolkujen himmelin”. Himmeli koostuu valtavasta määrästä tietoa eli toimintaa ja toimijoita kuvattuna pisteillä, jotka kaikki liittyvät lasten ja nuorten liikuntaan Vantaalla. Yksittäisistä pisteistä muodostuu lopulta yksi kuva. Matalan kynnyksen liikunnan kartoitus on yksi Vantaan liikkumishajonnan osio, jota Heikkilä oli mukana tekemässä Harrastamisen Suomen malli - kehittämishankkeessa.

Heikkilä esitteli myös Vantaan nuorten ohjatun liikunnan harrastuspolun vision, jonka tavoitteena on sitoutuminen liikuntaan. Harrastuspolku voidaan jakaa vaiheisiin, jotka ovat ensivaiheessa liikunnan kokeileminen esim. koulupäivän yhteydessä, lyhytaikainen sitoutuminen ja lopulta sitoutuminen harrastamiseen elämäntavan muutoksena. On havaittu, että kuulumisen tunne syntyy, kun lapsi on 4–6 vuotta samassa harrastusporukassa. Haasteena on ohjata lapsia ja nuoria paremmin seuratoiminnan kentälle ja tukea seuroja matalan kynnyksen liikunnan tarjoamisessa. Myymäessä alkaa pilotti, jossa Heikkilä lähtee selvittämään tilannetta seurojen kanssa. Keskeistä on kiinnittää huomiota muutostilanteisiin, joissa nuori helposti putoaa. Heikkilä huomautti, että haaste vaatii kaupungilta toimintatavan muutosta ja itse luotujen keinotekkoisten rajojen purkamista sekä alueellisen yhteistyön kehittämistä eri toimijoiden välillä.

Keskustelussa nousi esille muun muassa liikunnan tarjonnan näkyminen uudessa kotoutumishajonmassa, seurojen viestinnän parantaminen (mahdollisesti Suomi Liikkeelle -hankerahan käyttö seurojen tärkeimpien tekstien kääntämiseen ja selkokielistämiseen), jäsenmaksut, tarve avoimelle kuntosalitoiminnalle Helsingin tapaan sekä päiväkotikäisten lajikoikeudet ja Myymäkeen tuleva 3-luokkalaisten liikuntailtapäiväpilotti.

Päätös: Kuultiin esitys, keskusteltiin ja päätettiin tehdä kannanotto. Sovittiin, että Mila Kangasniemi valmistelee luonnoksen kommentoitavaksi. Merkittiin päätös tiedoksi.

6 Ajankohtaiset asiat

Vuoden 2024 toimintakertomuksen hyväksyminen. Toimintakertomus on ollut tutustuttavana ja kommentoitavana neuvottelukunnalla. Toimintakertomus hyväksyttiin yksimielisesti.

Esitys: merkitään tiedoksi.

Päätös: merkittiin tiedoksi.

7 Kaupungin toimialojen, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ja poliisin ajankohtaiset asiat

Toimialojen ja poliisin edustajat kertovat lyhyesti monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaa mahdollisesti kiinnostavista ajankohtaisista asioista.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala / Kasvupalvelut

Työllisyystilastot ovat työn alla, mutta ensin KEHA-keskuksen pitää saada oma pakkansa kasaan pystyäkseen tuottamaan ajantasaista dataa, ei varmaan onnistu vielä heti alkuvuodesta. Keskustelua käydään myös siitä, miten muuten tilastoidaan työvoiman ulkopuolisten kotoutujien toimintaa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

1. Monikielisten oppijoiden ohjelma etenee; S1 ja S2 kriteeristöjä tarkastellaan nivelvaiheyhteistyössä. Syksyllä tarkentuu kriteeristöt, mutta työ on jo käynnissä. 2. MEK rahalla hankittiin loppuvuodesta MEK-alueiden päiväkoteihin talviliikuntavälineitä.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Kaupunginvaltuusto teki viidennen juhlapäätöksen, jonka mukaan Vantaa perustaa yli miljoonan euron juhlarahaston lasten ja nuorten harrastamisen tukemiseen. Jaettavaa on yhteensä 200–300 000 euroa vuodessa eli 500–700 euroa jopa 1000 lapselle. Laajamittainen viestintä alkaa maaliskuussa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella jatketaan viime syksynä aloitettua uudistusohjelmaa ja osana sitä menossa johtamisrakenteen tarkastelu. Myös lisäsäästöjä kartoitetaan. Kotoutumista tukevissa sosiaalipalveluissa keskitymme erityisesti lakimuutosten tuomiin vaikutuksiin asiakkaiden tilanteissa, kotoutumislain muutosten jalkauttamiseen asiakastyössä sekä Mukaan-mallin jatkamiseen, jossa tutustutetaan uudet tulijat järjestöihin ja Vantaan muihin palveluihin ryhmämuotoisesti palvelutarpeen mukaan. Jatkamme yhdyspintojen ja rakenteiden luomista niin Vantaan kuin Keravankin kanssa.

Ihmiskaupan uhrien hanke jatkuu ja tänä vuonna tehdään vakauttavaa palvelutarpeen arviointi -mallia, jota pilotoidaan laajemmin kotoutumista tukevissa palveluissa. Lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota lapsiin, nuoriin ja nuoriin aikuisiin. Ilman huoltajaa tulleille tarjotaan systemaattisempaa tukea itsenäistymisen nivelvaiheessa perheryhmäkodeissa ennen täysi-ikäistymistä, ja täysi-ikäistyvissä keskitytään erityisesti rikoksilla oirehtiviin ja NEET-nuoriin sekä vanhemmiksi tuleviin nuoriin. TRT (teaching recovery techniques) jalkautetaan asiakastyöhön.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta

Kokousta ei ole ollut.

Esitys: merkitään tiedoksi.

8 Tiedoksi merkittävät asiat

Esitys kokoonpanon laajentamisesta kaupunginhallitukselle on työn alla. Toimialan lakimies avustaa esityksen valmistelussa.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.53. Seuraava kokous on Vantaan, Keravan ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen yhteiskokous keskiviikkona 26.2.2025 klo 17. Se pidetään Myyrmäen terveys- ja sosiaaliaseman auditoriossa.